SUOMEN ASIANAJAJALIITTO
FINLANDS ADVOKATFÖRBUND

Eduskunnan lakiovaliokunta

Dnro K2024-22 1(2)

9.9.2024

LaV@eduskunta.fi

Lausuntopyyntönne: U 101/2022, 3.9.2024

U 101/2022 vp Valtioneuvoston kirjelmä eduskunnalle komission ehdotuksesta Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiiviksi maksukyvyttömyyslainsäädännön harmonisoinnista (maksukyvyttömyysdirektiivi II) *täydentävä jatkokirjelmä UJ 16/2024 vp*

Suomen Asianajajaliitto (jäljempänä ”Asianajajaliitto”) kiittää mahdollisuudesta lausua Valtioneuvoston kirjelmästä eduskunnalle liittyen ehdotukseen direktiiviksi maksukyvyttömyyslainsäädännön harmonisoinnista.

Yhtenä Asianajajaliiton sääntömääräisenä tehtävänä on seurata oikeuskehitystä maassa ja lausuntoja antamalla sekä aloitteita tekemällä tarjota kokemuksensa yhteiskunnan käytettäväksi. Asianajajaliiton oikeuspoliittisen työn lähtökohta on oikeusvaltion turvaaminen. Lausunnoissaan Asianajajaliitto pyrkii painottamaan oikeusvaltioperiaatteen toteutumiseen, oikeusturvaan sekä oikeuden saavutettavuuteen, perus ja ihmisoikeuksien sekä asianajajakunnan itsenäisyyden ja riippumattomuuden turvaamiseen liittyviä näkökulmia. Pyydettynä lausuntona Asianajajaliitto esittää seuraavaa.

Yleistä

Asianajajaliitto on antanut lakivaliokunnalle 31.1.2023 lausunnon direktiiviehdotuksen aikaisemman käsittelyn yhteydessä. Tässä lausunnossa esitetään kommentit vain täydentävässä jatkokirjelmässä esitetystä.

Asianajajaliitto puoltaa edelleen mallia, jossa jäsenvaltioille varataan riittävä mahdollisuus implementoida direktiivi joustavalla tavalla kansallinen lainsäädäntökehikko ja käytäntö huomioiden. Direktiivissä ei tämän vuoksi tule antaa liian yksityiskohtaisia määräyksiä, vaan sen tulisi sisältää ainoastaan pääomamarkkinoiden edistämisen kannalta olennaiset asiat.

Toimenpiteiden keskittäminen kansainvälistä rahoitusta käyttäviin

Ottaen huomioon mikroyrityksistä erikseen todettu, Asianajajaliitto katsoo, että käytännössä voi olla vaikea käsitellä eri tavalla puhtaasti kansallisilta ja toisaalta kansainvälisiltä pääomamarkkinoilta rahoitusta hankkivia yrityksiä. Käytetyt rahoitusinstrumentit voivat muuttua tai lisääntyä maksukyvyttömyysmenettelyn aikana. Lainsäädännöllisin keinoin voi myös olla vaikea erotella monimuotoisia rahoitusinstrumentteja kansallisiksi tai kansainvälisiksi. Asianajajaliitto pitää sinänsä kannatettavana, että rajoittavammat toimenpiteet kohdennetaan kaikilta osin vain olennaisiin toimijoihin.

Takaisinsaannit

Asianajajaliitto puoltaa näkemystä siitä, että takaisinsaantikanteiden vireillepanon määräaikaa ei tulisi nostaa kolmeen vuoteen. Suomessa käytössä oleva yhden vuoden määräaikaa voidaan pitää käytännössä riittävänä ja toimivana.

Pre-pack-järjestelyt

Asianajajaliitto puoltaa näkemystä, että niin sanottuja pre-pack-menettelyjä säädellään mahdollisimman vähän tarvittavan joustavuuden varmistamiseksi. Tuomioistuinlaitokselle on varattava riittävät resurssit näihin järjestelyihin liittyvien tehtävien suorittamiseksi.

Johdon velvollisuudet ja vastuut

Asianajajaliitto ei puolla mallia, jossa johdolle asetettaisiin yleinen velvollisuus hakeutua insolvenssimenettelyyn tiettyjen lainsäädännössä asetettujen edellytysten täyttyessä. Asianajajaliitto katsoo, että ehdotus on vastoin suomalaista yhtiö- ja maksukyvyttömyysoikeudellista kehikkoa. Tällaiselle kaavamaiselle velvollisuudelle ei myöskään ole tarvetta, koska se ei yksin johda parempaan lopputulokseen vaan lisää maksukyvyttömyystilanteissa perusteettomasti johdon tarvetta tarkastella tilannetta henkilökohtaisen vastuunsa näkökulmasta.

Mikroyritysten purkumenettely

Asianajajaliitto pitää edelleen ehdotusta mikroyritysten purkumenettelystä toteuttamiskelvottomana.

Helsingissä 9. päivänä syyskuuta 2024

SUOMEN ASIANAJAJALIITTO

Niko Jakobsson
Pääsihteeri

LAATI

Asianajaja Salla Suominen, Helsinki
Asianajaja Mikko Tavast, Helsinki

Suomen Asianajajaliiton lausunnot valmistellaan oikeudellisissa asiantuntijaryhmissä, joiden toiminnassa on mukana noin 120 asianajajaa. Tämä lausunto on valmisteltu Insolvenssioikeus asiantuntijaryhmässä.